

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๒/๒๕๕๓

วันที่ ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๕๓

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยประชาชาติ

นายทะเบียนพรรคการเมือง (ผู้ร้อง) ยื่นคำร้อง พร้อมเอกสารประกอบต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ ว่า ประธานกรรมการการเลือกตั้งในฐานะนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง กรณีมีการร้องเรียนว่า พรรคไทยประชาชาติ (ผู้ถูกร้อง) กระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๖๒ โดยเฉพาะการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ในเรื่อง การจ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของผู้ถูกร้องให้แก่สาขาพรรคว่าเป็นไปโดยถูกต้องตามความเป็นจริง หรือไม่ สรุปข้อเท็จจริงได้ดังนี้

คณะกรรมการกองทุนฯ ได้จัดสรรเงินให้ผู้ร้อง ประจำปี ๒๕๕๓ ดังนี้

(๑) เงินสนับสนุนตามแผนงานและโครงการของพรรค เป็นเงิน ๒,๑๕๕,๕๐๐ บาท

(๒) ค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค เป็นเงิน ๓๕๓,๕๑๓.๕๓ บาท

รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๕๐๙,๐๑๓.๕๓ บาท

ผู้ร้องได้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินที่ผู้ถูกร้องได้รับการสนับสนุนจากกองทุนฯ แล้ว เห็นว่า มีการใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ ดังนี้

(๑) มีการโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังที่มีการร้องเรียน

(๒) ผู้ถูกร้องโอนเงินให้สาขาพรรคไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ

(๓) การโอนเงินบางส่วนได้กระทำเมื่อปิดบัญชี ตามมาตรา ๓๘

(๔) ไม่มีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุนฯ ให้สาขาพรรค

(๕) มีการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่นเป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค

(๖) เช็คนาการทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพหลโยธิน ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ใช้จ่ายในนามนางฉวีวรรณ แสนขาว พร้อมทั้งใบนำฝากเช็ค ไม่ปรากฏในงบการเงินของผู้ถูกร้อง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ร้องจึงเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องดังกล่าว เป็นการไม่ปฏิบัติตาม มาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ ซึ่งเป็นเหตุให้ยุบพรรค ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยประชาชาติไทย (ผู้ถูกร้อง) ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

กรณีหนึ่ง สาขาลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่เลขที่ ๒๖๘๓ ซอย ๔๕/๑ ถนนพหลโยธิน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนมกราคมถึง กันยายน ๒๕๕๓ ผู้ถูกร้อง มีการเบิกเงินในส่วนของค่าสาธารณูปโภค รวม ๑๕,๖๒๐.๒๗ บาท ผลการตรวจสอบข้อเท็จจริงประกอบคำชี้แจงของ นายไสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค และนายเสงี่ยม ลำเจียก ประธานสาขาพรรค ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้ส่งหลักฐานขอเบิกค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค รวมทั้งสิ้น ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท และมีการส่งใบเสร็จรับเงินของเดือนมกราคมถึงกันยายน ๒๕๕๓ รวมเป็นเงิน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินที่ใกล้เคียงกับที่ผู้ถูกร้องขอเบิกจากกองทุน เพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง

กรณีที่สอง สาขาลำดับที่ ๕ ตั้งอยู่เลขที่ ๒๕/๑๓ หมู่ที่ ๘ แขวงทวีวัฒนา เขตทวีวัฒนา กรุงเทพมหานคร นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงจากการตรวจสอบในช่วงระยะเวลาเดือนมกราคมถึงธันวาคม ๒๕๕๓ ว่าผู้ถูกร้องได้เบิกเงินค่าสาธารณูปโภคและค่าไปรษณียากร จากกองทุนฯ รวมเป็นเงิน ๑๗,๖๔๕.๑๕ บาท ผลการตรวจสอบเอกสาร (ใบเสร็จรับเงิน และแบบนำส่งหลักฐานการขอเบิกเงิน ค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค) ปรากฏว่า ผู้ถูกร้องมีการเบิกเงินจากกองทุนฯ และได้รับเงินไปแล้ว ตามจำนวนดังกล่าวข้างต้น แต่จากการสอบปากคำนางฉวีวรรณ แสนขาว ประธานสาขาพรรค ให้ถ้อยคำว่าได้ส่งใบเสร็จรับเงินค่าสาธารณูปโภค ระหว่างเดือนมกราคมถึงธันวาคม ๒๕๕๓ รวมเป็นเงินประมาณ ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท แต่ไม่เคยได้รับเงินจากผู้ถูกร้องแต่อย่างใด เมื่อสอบถามหัวหน้าพรรคได้รับคำตอบว่า เงินออกเมื่อไรจะส่งให้ ส่วนผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคให้แก่ นายสวัสดิ์ แสนขาว ซึ่งเป็นประธานที่ปรึกษาสาขาพรรคและเป็นสามีของนางฉวีวรรณ แสนขาว (ประธานสาขาพรรค) รวม ๓ ครั้ง เป็นเงิน ๔๑,๕๐๘.๓๕ บาท โดยครั้งที่สามเป็นใบนำฝากเงินของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาจตุจักร จำนวนเงิน ๑๗,๗๐๕ บาท เพื่อโอนเข้าบัญชีนางฉวีวรรณ แสนขาว เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยผู้นำฝากชื่อนายสวัสดิ์ แสนขาว ซึ่งไม่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับผู้ถูกร้อง นอกจากนั้น การโอนเงินดังกล่าวมีขึ้นภายหลังการสอบข้อเท็จจริงจากนางฉวีวรรณ แสนขาว แล้วกว่า ๘ เดือน

กรณีที่สาม สาขาพรรคลำดับที่ ๒๐ ตั้งอยู่เลขที่ ๔๖ หมู่ที่ ๔ ตำบลวังตะกู อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ถึงพฤษภาคม ๒๕๔๓ ว่าผู้ถูกร้องได้เบิกเงินโดยใช้ใบแจ้งหนี้และใบเสร็จค่าสาธารณูปโภคของสำนักงานสาขาลำดับที่ ๒๐ มาเบิกรวมเป็นเงิน ๑,๔๖๑.๑๐ บาท จากการสอบปากคำผู้เกี่ยวข้อง (ผู้ใหญ่บ้าน เลขาอนุกรรมการสาขาพรรค เหรียญกษาปณ์สาขาพรรค) ให้ถ้อยคำไปในทางเดียวกันว่า ไม่เคยเห็นสาขาพรรคจัดกิจกรรมทางการเมือง สาขาพรรคไม่เคยส่งใบแจ้งหนี้หรือใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าไปรษณียากร เพื่อขอเบิกเงิน หรือทำเรื่องขอเบิกเงินจากผู้ถูกร้อง และตั้งแต่จัดตั้งสาขาพรรคนี้ยังไม่เคยได้รับเงินสนับสนุนจากผู้ถูกร้อง แต่อย่างใด ส่วนหัวหน้าพรรค (นายโสรัจจ์ ดาศรี) ซึ่งยืนยันว่า ได้จัดส่งเงินให้ครบทุกสาขา จากการตรวจสอบข้อเท็จจริง ไม่มีเอกสารหลักฐานยืนยันว่า สาขาพรรคลำดับที่ ๒๐ ได้รับเงินค่าสาธารณูปโภค และค่าไปรษณียากรจากผู้ถูกร้อง ส่วนหลักฐาน (ใบรับไปรษณีย์ธนาณัติ) ที่หัวหน้าพรรคอ้างประกอบการชี้แจง เป็นการโอนเงินค่าใช้จ่ายสำนักงานสาขาพรรค ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนพฤษภาคม ๒๕๔๓ ซึ่งเพิ่งโอนเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ เป็นเวลา ๑ ปีกว่า หลังจากผู้ถูกร้องได้รับเงินสนับสนุนดังกล่าวจากสำนักงานกองทุน ฯ

กรณีที่ดี สาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ ตั้งอยู่เลขที่ ๑๑๕/๔ หมู่ที่ ๒ ตำบลท่าทองกลาง อำเภอบางคล้า จังหวัดฉะเชิงเทรา นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่าในช่วงระยะเวลาตั้งแต่เดือนมกราคม ถึงธันวาคม ๒๕๔๓ ผู้ถูกร้องได้เบิกเงินค่าสาธารณูปโภค รวมเป็นเงิน ๒๓,๖๕๖.๓๑ บาท แต่จากการสอบปากคำประธานสาขาพรรค (นายบุญยืน บุรณะภักดี) ให้ถ้อยคำได้ว่า ได้ส่งใบแจ้งหนี้หรือใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ และค่าไปรษณียากร ของทุกเดือนให้กับสำนักงานใหญ่ ตั้งแต่ตั้งสาขาพรรคจนถึงปัจจุบัน และผู้ถูกร้องได้ส่งเงินให้กับสาขาพรรคโดยวิธีโอนเงินทางธนาคาร รวม ๓ ครั้ง เป็นเงิน ๘,๑๗๘.๕๘ บาท ส่วนนายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคให้ถ้อยคำยืนยันว่า ได้จัดส่งเงินให้ครบทุกสาขาพรรคแล้ว จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงสรุปได้ว่ามีหลักฐานการเบิกจ่ายของผู้ถูกร้องช่วงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๔๒ ถึงเดือนธันวาคม ๒๕๔๓ ทั้งสิ้นประมาณ ๒๕,๑๗๕.๑๗ บาท แต่ประธานสาขาพรรคให้ถ้อยคำได้ว่า ได้รับเงินเพียง ๘,๑๗๘.๕๘ บาท ซึ่งน้อยกว่าจำนวนเงินที่ได้รับจากสำนักงานกองทุนฯ มาก แม้ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้โอนเงินทางธนาคารผ่านนายพนม นพกวด ประธานสาขาพรรค สาขาหนองจอก ซึ่งเป็นพี่ชายของประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ แต่ก็ไม่ได้เป็นการยืนยันว่า นายพนม ฯ โอนเงินดังกล่าวให้กับประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ หรือไม่ อีกทั้งกิจการต่างๆ ที่นายพนม ฯ กระทำก็มีได้เป็นการกระทำการแทนหรือมีอำนาจกระทำแทนสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ แต่อย่างใด

นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคไทยประชาธิปไตย ผู้ถูกร้อง ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๔๕ พร้อมเอกสารประกอบ สรุปความได้ว่า

ตามข้อกล่าวหาของผู้ร้องว่า ผู้ถูกร้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมือง ไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ ของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในข้อที่ว่า มีการโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังที่มีการร้องเรียน นั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า

(๑) การเบิกจ่ายเงินของสาขาพรรค ซึ่งเบิกจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองนั้น เบิกได้เฉพาะค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ค่าไปรษณียากร เท่านั้น โดยในการเบิกสาขาพรรค จะต้องส่งเอกสาร เช่น ใบเสร็จรับเงินค่าสาธารณูปโภคดังกล่าว มายังสำนักงานใหญ่เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำเสนอต่อคณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) เพื่อขออนุมัติการเบิกจ่าย เมื่อ กกต. ตรวจสอบเอกสารของสาขาพรรคแล้ว เห็นว่าใบเสร็จรับเงินค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ ที่สาขาพรรคส่งมา ไม่ตรงกับเลขที่บ้านอันเป็นที่ตั้งของสาขาพรรค กกต. จะต้องแจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบเพื่อจะได้จัดการแก้ไขให้ถูกต้อง แต่กรณีของผู้ถูกร้อง กกต. ไม่ได้แจ้งให้ผู้ถูกร้องทราบ กลับตีตราประทับใบใบเสร็จรับเงินว่า “เบิกแล้ว” จำนวน ๑๖ ฉบับ และมีที่เบิกไม่ได้เพราะบ้านเลขที่ไม่ตรงกันอีก จำนวน ๕๓ ฉบับ เป็นเงิน ๒๒,๓๔๐.๓๒ บาท ทำให้สาขาพรรคเข้าใจผิดว่า ผู้ถูกร้องได้เบิกเงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรคไปให้แล้ว และไม่ยอมส่งเงินให้สาขาพรรคสร้างความขัดแย้งระหว่างผู้ถูกร้องกับสาขาพรรค และความเสียหายให้แก่ผู้ถูกร้อง ซึ่งผู้ถูกร้องจะต้องจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคดังกล่าวให้สาขาพรรคเอง โดยไม่สามารถเบิกจ่ายจาก กกต. ได้

(๒) การเบิกจ่ายค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค ในปี ๒๕๔๓ ที่ผู้ร้องร้องว่าผู้ถูกร้องโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังการร้องเรียน นั้น หลังจากที่ผู้ถูกร้องแจ้งให้สาขาพรรคจัดการแก้ไขใบเสร็จรับเงินค่าสาธารณูปโภคให้ถูกต้องตรงกับเลขที่บ้านซึ่งเป็นที่ตั้งของสาขาพรรค และส่งให้ กกต. ตรวจสอบแล้ว กกต. ก็ได้อนุมัติและจ่ายเงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภคให้แก่ผู้ถูกร้องและสาขาพรรค ในปี ๒๕๔๔ รวม ๒ ครั้ง ครั้งแรก เป็นเงินจำนวน ๘๓,๓๓๕.๕๕ บาท และครั้งที่สอง เป็นเงินจำนวน ๑,๕๑๘.๕๒ บาท เงินจำนวนดังกล่าวเป็นค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๔๓ กกต. ได้อนุมัติให้เบิกจ่ายในปี ๒๕๔๔ ซึ่งล่วงเลยมาเป็นเวลา ๑ ปี การที่ผู้ร้องกล่าวหาผู้ถูกร้องว่า โอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังการร้องเรียน นั้น เนื่องจากผู้ร้องเข้าใจผิดว่า จำนวนเงินของปี ๒๕๔๓ ในใบเสร็จรับเงินที่ตีตราประทับว่า “เบิกแล้ว” ความจริงผู้ถูกร้องไม่ได้รับเงินจำนวนนี้แต่อย่างใด และเมื่อ กกต. ได้อนุมัติเงินค่าสาธารณูปโภค ๒ รายการดังกล่าว ในปี ๒๕๔๔ จึงทำให้เห็นว่า มีการโอนเงินให้สาขาพรรคแล้ว แต่สาขาพรรคที่เบิกเงินไม่ได้

จำนวน ๓ สาขา คือ สาขาลำดับที่ ๑๑ (สูงเนิน) สาขาลำดับที่ ๑๕ (พระยืน) สาขาลำดับที่ ๑๗ (ลำปาง) แต่ในเอกสารของ กกต. ระบุว่าได้รับเงินโดยกำกับวันที่ไว้ กรณีดังกล่าวเป็นกระบวนการที่ กกต. ดำเนินการสืบเนื่องติดต่อกันมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ ดังนั้น การโอนเงินให้สาขาพรรคของผู้ถูกร้อง จึงไม่บกพร่องและผิดวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ แต่อย่างใด

ผู้ถูกร้องจึงยืนยันว่าได้โอนเงินให้สาขาพรรคถูกต้องครบถ้วนแล้ว แม้แต่สาขาพรรคที่เบิกเงินไม่ได้ ผู้ถูกร้องก็ได้จ่ายเงินให้ถูกต้องครบถ้วน ในรายงานการประชุมคณะกรรมการที่ปรึกษานายทะเบียนพรรคการเมือง ครั้งที่ ๑ เมื่อวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๕ ก็ได้ระบุว่า “ผู้อำนวยการสำนักบริหารการสนับสนุนโดยรัฐได้แถลงต่อที่ประชุม ขอถอนเรื่องดังกล่าวกลับไปดำเนินการตามความเห็นของที่ปรึกษาด้านกฎหมายกระทรวงมหาดไทย กล่าวคือ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ บัญญัติให้พรรคการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพรรคการเมืองในรอบปี ปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีถัดไป โดยเฉพาะการตรวจสอบรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนพรรคการเมืองว่าถูกต้องตามความเป็นจริงหรือไม่” หลังจากนั้น ในวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕ กกต. ได้แจ้งเรื่องการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ ประจำปี ๒๕๔๕ อนุมัติเงินสนับสนุนพรรคการเมือง ตามแผนงานและโครงการ ปี ๒๕๔๕ รวม ๓ โครงการให้ผู้ถูกร้อง เป็นจำนวนเงิน ๑,๕๐๓,๘๐๐ บาท ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าผู้ถูกร้องได้ดำเนินการโอนเงินให้สาขาพรรคไปถูกต้องเรียบร้อยแล้ว หากผู้ถูกร้องดำเนินการไม่ถูกต้องเรียบร้อย กกต. คงจะไม่อนุมัติเงินสนับสนุนพรรคการเมืองตามแผนงานและโครงการ ประจำปี ๒๕๔๕ เป็นจำนวนเงิน ๑,๕๐๓,๘๐๐ บาท ให้แก่ผู้ถูกร้อง

ตามข้อกล่าวหาของผู้ร้องประเด็นที่ว่า การโอนเงินบางส่วนได้กระทำเมื่อปีบัญชีตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้ว นั้น ผู้ถูกร้องได้ชี้แจงเหตุผลแล้วว่า ผู้ถูกร้องได้ให้สาขาพรรคแก้ไขใบเสร็จรับเงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค ในปี ๒๕๔๓ ให้ถูกต้อง แล้วส่งไปให้ผู้ร้องตรวจสอบความถูกต้อง เมื่อผู้ร้องได้ตรวจสอบและเห็นว่าถูกต้องแล้ว จึงได้อนุมัติจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค ในปี ๒๕๔๔ ผู้ถูกร้องจึงได้จ่ายเงินให้สาขาพรรคไป อันเป็นการกระทำที่ต่อเนื่องกันมา ตั้งแต่ปี ๒๕๔๓ สำหรับการจัดทำบัญชีงบดุลของผู้ถูกร้องในปี พ.ศ. ๒๕๔๓ ผู้ถูกร้องก็จัดทำเรียบร้อย โดยมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองความถูกต้อง จึงถือไม่ได้ว่า ผู้ถูกร้องโอนเงินบางส่วน เมื่อปีบัญชีแล้ว ตามมาตรา ๓๘ นอกจากนั้น ผู้ถูกร้องได้แก้ข้อกล่าวหาในประเด็นอื่นๆ อีก ดังนี้

๑. ข้อกล่าวหาของผู้ร้องประเด็นที่ว่า ผู้ถูกร้องไม่มีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุนฯ ให้สาขาพรรค นั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ผู้ถูกร้องมีหลักฐานการโอนเงินให้กับสาขาพรรคถูกต้องและครบถ้วน ทั้งโดยการโอนเงินผ่านธนาคารพาณิชย์ และการจ่ายเป็นเงินสด

๒. ข้อกล่าวหาของผู้ร้องประเด็นที่ว่า มีการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่นเป็นหลักฐาน ค่าสาธารณูปโภคของสาขา นั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า ขณะที่ผู้ถูกร้องได้จัดส่งเงินค่าสาธารณูปโภคไปให้ ประธานสาขาพิจิตร โดยทางไปรษณีย์ธนาณัติ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ เป็นเงิน ๑,๐๐๐ บาท แต่ปรากฏว่า ประธานสาขาพรรคถึงแก่กรรม ไม่มีผู้รับ จนกระทั่งปัจจุบันเงินจำนวนดังกล่าวก็ยังไม่ได้ออกจ่ายแต่อย่างใด

๓. ข้อกล่าวหาของผู้ร้องประเด็นที่ว่า เซ็คธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพลโยธิน เซ็คเลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๘.๓๕ บาท ซึ่งออกโดยบริษัท บัวหลวงอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ส่งจ่ายในนามนางฉวีวรรณ แสนขาว พร้อมทั้งใบนำฝากเซ็คเพื่อเข้าบัญชีของนางฉวีวรรณ ฯ ไม่ปรากฏในงบการเงินของผู้ถูกร้อง นั้น ผู้ถูกร้องชี้แจงว่าเซ็คธนาคารทหารไทย ฯ จำนวนเงิน ๕,๓๕๘.๓๕ บาท ดังกล่าว เป็นเซ็คส่วนตัวที่ใช้ในธุรกิจการค้าของผู้จัดการบริษัท บัวหลวงอิเล็กทรอนิกส์ ฯ กับ นางฉวีวรรณ ฯ ประธานสาขาทวิวัฒนา ไม่เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคของสาขาทวิวัฒนา แต่อย่างใด ค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคของสาขาทวิวัฒนา ประจำปี ๒๕๔๓ จำนวนเงิน ๒๑,๘๕๑.๑๗ บาท เป็นอีกกรณีหนึ่งต่างหากจากเซ็คในทางธุรกิจส่วนตัวของผู้จัดการบริษัท บัวหลวงอิเล็กทรอนิกส์ ฯ ดังนั้น เงินจำนวน ๕,๓๕๘.๓๕ บาท จึงไม่ปรากฏในงบการเงินของผู้ถูกร้องที่ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตให้การรับรองแล้ว

การที่ กกต. มีหนังสือแจ้งระงับการจ่ายเงินสนับสนุนจากกองทุนฯ เมื่อวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ และยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญขอให้คำสั่งยุบพรรคผู้ถูกร้อง นั้น ทำให้ผู้ถูกร้องได้รับความเสียหายอย่างยิ่ง ซึ่งไม่ชอบด้วยเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในการปฏิรูปการเมืองที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมือง และให้มีผลในการปฏิบัติอย่างแท้จริง โดยได้จัดตั้งกองทุนฯ ขึ้นเพื่อสนับสนุนทางการเงินแก่พรรคการเมืองในการดำเนินกิจการและค่าใช้จ่ายในการดำเนินการเลือกตั้งของพรรคการเมือง ในการนี้ พรรคผู้ถูกร้องก่อตั้งขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๕ ก่อนพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ฯ ประกาศใช้บังคับในปี ๒๕๔๑ และผู้ถูกร้องก็ได้ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองกระตุ้นเตือนและปลุกเร้าประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองอย่างจริงจังตลอดมา ทั้งก่อนและหลังพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ โดยเฉพาะในการเลือกตั้งทั่วไปในปี ๒๕๔๓

พรรคของผู้ถูกร้องได้จัดส่งสมาชิกลงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งแบบสมาชิกเขตและแบบบัญชีรายชื่อ ผลของการเลือกตั้ง ส.ส. แบบบัญชีรายชื่อ พรรคผู้ถูกร้องอยู่ในอันดับ ๑๐ ของจำนวนพรรคการเมืองที่ส่งเข้าสมัครแข่งขันรวม ๓๗ พรรค ได้คะแนน ๑๕๘,๘๕๓ คะแนน ได้รับคำชมเชยจากวารสารพรรคการเมืองสัมพันธ์ ของ กกต. ฉบับลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๔๗ และมกราคม ๒๕๔๘ หน้า ๑๐ นอกจากนี้ หัวหน้าพรรคผู้ถูกร้องยังเคยได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมืองในปี ๒๕๔๒ และปัจจุบันพรรคผู้ถูกร้องก็ยังดำเนินกิจกรรมทางการเมืองติดต่อกันมาอย่างต่อเนื่องเพื่อบรรลุผลตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้ถูกร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ พิจารณาคำร้องของผู้ร้อง และให้พรรคผู้ถูกร้องได้ดำเนินกิจกรรมทางการเมืองต่อไป

ศาลรัฐธรรมนูญได้ออกนั่งพิจารณาเพื่อรับฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ในวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ผู้ร้องได้ส่งเอกสารแถลงการณ์ปิดคดี มาเมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ จากนั้นผู้ถูกร้องได้ส่งเอกสารแถลงการณ์ปิดคดี มาเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ มาเพื่อศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาวินิจฉัย มีความเพิ่มเติมจากข้อเท็จจริงเดิมที่ได้เคยอ้างถึงมาแล้ว สรุปได้ดังนี้

ผู้ถูกร้องได้ต่อสู้ว่าประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายและสาธารณูปโภคให้แก่พรรคการเมืองนั้นขัดต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๗ มาตรา ๕๘ เนื่องจากกำหนดให้เงินดังกล่าวนั้นเบิกจ่ายได้เป็นรายงวด โดย กกต. จะโอนเงินเข้าบัญชี ๗ พรรคเป็นงวดๆ ไป สี่ครั้งต่อปี ขัดต่อกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดเบิกจ่ายเป็นรายปี และผู้ถูกร้องได้ต่อสู้ว่า การที่ผู้ร้องกำหนดหลักเกณฑ์พิจารณาการกระทำที่เป็นความผิดขึ้นมาเพิ่มเติมจากมาตรา ๖๑ นั้นไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ

ในประเด็นนี้ ผู้ร้องต่อสู้ว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง (กกต.) มีอำนาจในการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการสนับสนุนค่าใช้จ่ายและสาธารณูปโภคดังกล่าวตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง ๗ มาตรา ๖๑ ซึ่งอยู่ในกรอบอำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ตามมาตรา ๑๐ (๑๑) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ๗ ซึ่งในประกาศของ กกต. ที่กำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้นิยามศัพท์คำว่า “ปี” ในข้อ ๒ ว่า หมายถึง “ปีปฏิทิน”

นอกจากนี้ ผู้ร้องได้แก้ข้อต่อสู้ของผู้ถูกร้องในเรื่องประกาศนายทะเบียนพรรคการเมือง เรื่องงบการเงินของพรรคการเมืองประจำปี ๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๖ มีนาคม ๒๕๔๕ ซึ่งผู้ถูกร้องอ้างว่า

เป็นการตรวจสอบงบการเงินของผู้ถูกร้องว่าถูกต้องแล้วนั้น ประกาศดังกล่าวในข้อ ๒ ได้ระบุชื่อของพรรคการเมืองผู้ถูกร้องว่าเป็นพรรคการเมืองที่อยู่ในกลุ่มที่ดำเนินการไม่เป็นไปตามกฎหมายและได้ร้องทุกข์กล่าวโทษพรรคการเมืองผู้ถูกร้องแล้ว

ประเด็นในการพิจารณาและคำวินิจฉัย

พิจารณาข้อเท็จจริงตามคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ตลอดจนการออกนั่งพิจารณาเพื่อรับฟังข้อเท็จจริงเพิ่มเติมแล้ว มีประเด็นที่จะต้องพิจารณาว่า

ประเด็นที่หนึ่ง พรรคไทยประชาธิปไตยใช้จ่ายเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ของสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) สาขาลำดับที่ ๑๖ (บางลำ) และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมุลนาก) เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่

ประเด็นที่สอง พรรคไทยประชาธิปไตยได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๓ ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า

ประเด็นที่หนึ่ง พรรคไทยประชาธิปไตยใช้จ่ายเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ของสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) สาขาลำดับที่ ๑๖ (บางลำ) และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมุลนาก) เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่

ประเด็นนี้ นายทะเบียนพรรคการเมือง (ผู้ร้อง) ร้องว่า พรรคไทยประชาธิปไตย (ผู้ถูกร้อง) มีการกระทำที่เข้าลักษณะเป็นการใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง (ค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓) ไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ รวม ๖ ประเด็น คือ

- ๑) มีการโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังที่มีการร้องเรียน
- ๒) พรรคโอนเงินให้สาขาพรรคไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุน ฯ
- ๓) การโอนเงินบางส่วนได้กระทำเมื่อปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้ว
- ๔) ไม่มีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุน ฯ ให้สาขาพรรค
- ๕) มีการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่น เป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค

๖) เช็คนาการทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพลโยธิน ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ซึ่งออกโดย บริษัท บัณฑลวงอิเล็กทรอนิกส์ จำกัด ส่งจ่ายในนามนางฉวีวรรณ แสนขาว พร้อมทั้งโอนนำฝากเช็คเพื่อเข้าบัญชีของนางฉวีวรรณ แสนขาว สาขาทวีวัฒนา ไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรค

ประเด็นที่ ๑) มีการโอนเงินให้สาขาพรรคภายหลังที่มีการร้องเรียน หรือไม่

ตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมือง ทราบว่า ผู้ร้องเรียนกรณีของพรรคไทยประชาธิปไตย คือ นางสาวชุติมา พุ่มสอาด เป็นผู้อำนวยการพรรคไทยประชาธิปไตย ตั้งแต่เดือนมกราคม - สิงหาคม ๒๕๕๓ และเป็นกรรมการบริหารพรรค ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๕๓ ถึงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ แต่ไม่ปรากฏว่า นางสาวชุติมา ฯ ได้ร้องเรียนต่อนายทะเบียนพรรคการเมืองเมื่อใด จึงต้องถือเอาวันที่ นายทะเบียนพรรคการเมืองมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงกรณีที่มีการร้องเรียนดังกล่าว คือวันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เป็นวันร้องเรียน

(๑) กรณีสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคได้ให้ถ้อยคำต่อ คณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ รวมทั้งได้ส่งเอกสารหลักฐานเพิ่มเติม สรุปความว่า พรรคได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคที่ได้รับจากกองทุน ฯ ให้แก่สาขาลำดับที่ ๕ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท โดยจ่ายเป็นเช็คให้กับเหรียญกษาปณ์สาขาพรรค และมีหลักฐานการรับเงินถูกต้อง

นายเสงี่ยม ลำเจียก ประธานสาขาลำดับที่ ๕ ให้การต่อเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. ประจำกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่า ได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคจากพรรค ครั้งสุดท้ายเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๑๑,๘๘๕.๔๘ บาท ซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายของเดือน กรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๕๒ ส่วนค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓ ได้ส่งใบเสร็จรับเงินของเดือน มกราคม - ตุลาคม ๒๕๕๓ ไปให้พรรคแล้ว เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท โดยเจ้าหน้าที่ของพรรคให้เซ็นชื่อรับเงินไว้ก่อน แต่ยังไม่ได้รับเงินแต่อย่างใด และต่อมาเมื่อประมาณเดือนเมษายน ๒๕๕๔ เจ้าหน้าที่ของพรรคได้แจ้งให้ไปพบเพื่อเซ็นชื่อรับเงิน จึงได้มอบหมายให้นางสาวลำดวน ลำเจียก ซึ่งเป็นเหรียญกษาปณ์ของสาขาพรรคไปติดต่อ ปรากฏว่า พรรคให้เซ็นชื่อไว้ก่อนแต่ไม่ได้จ่ายเงิน ค่าสาธารณูปโภคที่ค้างไว้แต่อย่างใด

ผู้ร้องมีความเห็นสรุปว่า จำนวนเงินตามเช็ค ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งตรงกับ ใบสำคัญจ่าย ที่มีนางสาวลำดวน ลำเจียก เป็นผู้รับเงิน คือ จำนวน ๑๐,๒๐๘.๖๗ บาท นั้น เมื่อรวม กับยอด ๑,๖๘๐.๘๑ บาท ตามใบสำคัญรับเงิน ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ ที่มีนายเสงี่ยม ลำเจียก

เป็นผู้รับเงิน ได้จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๑,๘๘๕.๔๘ บาท ตรงกับคำให้การของ นายเสงี่ยม ฯ ที่ว่า สาขาพรรคได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคครั้งสุดท้ายจากพรรค เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๓ จำนวน ๑๑,๘๘๕.๔๘ บาท ซึ่งเป็นค่าสาธารณูปโภคของเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๔๒ มิใช่ค่าสาธารณูปโภคของเดือนมกราคม - ตุลาคม ๒๕๔๓ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท ที่สาขาพรรคยังไม่ได้รับแต่อย่างใด

ข้อเท็จจริงฟังได้ว่า นายเสงี่ยม กล่าวเรียก ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค จำนวน ๑๑,๘๘๕.๔๘ บาท ตามหลักฐานใบสำคัญ ฯ ๒ ฉบับ จากพรรคไปแล้วจริง แต่เป็นค่าสาธารณูปโภคของเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๔๒ ส่วนค่าสาธารณูปโภค ของปี ๒๕๔๓ พิจารณาคำให้การของนายเสงี่ยม ฯ ที่ว่า นางสาวลำดวน ฯ ได้ไปติดต่อขอรับเงินค่าสาธารณูปโภคจากพรรค แล้วพรรคให้เซ็นชื่อไว้โดยไม่ได้จ่ายเงินดังกล่าวให้ นั้น ยังไม่มีน้ำหนักพอรับฟังได้ เพราะไม่มีการสอบปากคำนางสาวลำดวน ฯ เพื่อยืนยัน ประกอบกับยังมีเอกสารหลักฐานอีก ๒ ฉบับ ที่ผู้ร้องไม่ได้นำมาพิจารณาด้วย ได้แก่ ใบขออนุมัติเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท ลงชื่อนางสาวลำดวน กล่าวเรียก เสร็จญิกสาขาจตุจักร เป็นผู้ขออนุมัติ และใบสำคัญจ่ายของพรรคไทยประชาธิปไตย ลงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๔ ระบุว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ ให้สาขาจตุจักร จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท มีลายมือชื่อ นางสาวลำดวน กล่าวเรียก เสร็จญิกสาขาจตุจักร เป็นผู้รับเงินมีลายมือชื่อนางสาวกาญจนา วงศ์ประเสริฐ เสร็จญิกพรรคเป็นผู้จัดทำ และมีลายมือชื่อนายไสรจจ าศรี หัวหน้าพรรค เป็นผู้อนุมัติเอกสารดังกล่าว มีความสอดคล้องกันและตรงกับถ้อยคำที่นายไสรจจ ฯ ได้ให้ไว้ต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง

ดังนั้น จึงน่าเชื่อว่า ผู้ถูกร้องได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท ให้สาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) แล้วเมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๔๔

(๒) กรณีสาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) นายไสรจจ าศรี หัวหน้าพรรค ให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๒ และวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ ว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค ของสาขาลำดับที่ ๕ ให้กับนายสวัสดิ์ แสนขาว ประธานที่ปรึกษาสาขาพรรคซึ่งเป็นสามีของนางฉวีวรรณ แสนขาว ประธานสาขาพรรค โดยจ่ายเป็นเช็ค และนายสวัสดิ์ ฯ ได้นำเช็คเลขที่ ๖๖๕๓๕๕๓ จำนวนเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท เข้าบัญชีของนางฉวีวรรณ ฯ แล้ว โดยผ่านธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาทวีวัฒนา ทั้งนี้ นายไสรจจ ฯ หัวหน้าพรรค ได้มีหนังสือลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๔ ถึงคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงในเวลาต่อมา อ้างว่าได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค ให้สาขาลำดับที่ ๕ ครั้งแรก วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ เป็นเช็ค เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕ บาท โดยนายสวัสดิ์ ฯ เป็นผู้รับเงินแทนประธานสาขาพรรค และเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๔ นายสวัสดิ์ ฯ ได้รับเช็ค เลขที่ L ๓๕๒๗๔๑๕ ตามหลักฐานต้นขั้วเช็คดังกล่าว

นางฉวีวรรณ แสขขาว ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๕ ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. ประจำกรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ว่า ได้ส่งใบเสร็จรับเงินค่าสาธารณูปโภค ของเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๔๓ ให้สำนักงานใหญ่เป็นประจำทุกเดือน รวมเป็นเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท แต่ไม่เคยได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคดังกล่าวเลย ซึ่งก็ได้ทวงถามหัวหน้าพรรคแล้วหลายครั้ง แต่ได้รับ คำตอบว่า ถ้าเงินออกเมื่อใด ก็จะให้

ผู้ร้องมีความเห็นสรุปว่า เช็คนาคารทหารไทย ฯ สาขาพลโยธิน เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท สั่งจ่ายนางฉวีวรรณ แสขขาว พร้อมทั้ง ใบนำฝากเช็คฉบับดังกล่าว ซึ่งลงวันที่เดียวกัน เพื่อโอนเงินเข้าบัญชีนางฉวีวรรณ แสขขาว เลขที่ ๐๕๑-๒-๓๘๖๐๕-๗ ธนาคารไทยพาณิชย์ ฯ สาขาทวีวัฒนา นั้น เป็นการจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค และค่าไปรษณียากร ให้กับสาขาพรรค ในช่วงปี ๒๕๔๒ มิใช่ในช่วงปี ๒๕๔๓ ส่วนต้นขั้วเช็ค เลขที่ L ๓๕๒๗๔๑๕ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๔ จำนวนเงิน ๑๘,๘๐๐ บาท จ่ายคุณสวัสดิ์ แสขขาว นั้น ไม่ถือว่าเป็นเอกสารที่สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานที่จะยืนยันได้ว่า เช็คฉบับนี้มีการสั่งจ่ายเงินจริงหรือไม่ เพราะนายสวัสดิ์ แสขขาว ไม่ได้เป็นคณะกรรมการบริหารสาขาลำดับที่ ๕ สำหรับกรณีใบนำฝากเงิน ตามเช็คนาคารไทยพาณิชย์ ฯ สาขาจตุจักร (ที่ต้องเป็นธนาคารทหารไทย ฯ สาขาจตุจักร) เลขที่ ๖๖๔๓๕๕๓ จำนวนเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท เพื่อโอนเข้าบัญชี นางฉวีวรรณ แสขขาว เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ ผู้นำฝากชื่อนายสวัสดิ์ แสขขาว ก็ไม่เกี่ยวข้องกับพรรค

ตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่า เช็คนาคารทหารไทย ฯ สำนักพลโยธิน เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท สั่งจ่ายนางฉวีวรรณ แสขขาว ลงลายมือชื่อนายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรค รักับใบนำฝากเงินของธนาคารไทยพาณิชย์ ฯ สาขาทวีวัฒนา ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ ซึ่งระบุว่า เป็นการโอนเงินตามเช็คนาคารทหารไทย ฯ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท เพื่อเข้าบัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ ฯ สาขาทวีวัฒนา เลขที่ ๐๕๑-๒-๓๘๖๐๕-๗ ชื่อบัญชี นางฉวีวรรณ แสขขาว ลงชื่อ ฉวีวรรณ เป็นผู้นำฝาก จึงฟังได้ว่า มีการโอนเงินจำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ให้สาขาพรรค ลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) ซึ่งมีนางฉวีวรรณ แสขขาว เป็นประธานสาขาเมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ จริง แต่ข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงาน กกต. ได้โอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ ให้กับพรรคไทยประชาชาติโดยงวดแรก เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๓ ภายหลังจากการโอนเงินจำนวนดังกล่าว จึงฟังเป็นที่ยุติว่า เงินค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ที่พรรคโอน ให้สาขาลำดับที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๓ ไม่ใช่เงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรรค ในช่วงปี ๒๕๔๓

ส่วนกรณีเช็คธนาคารทหารไทย ฯ สาขาจตุจักร เลขที่ ๖๖๔๓๕๕๓ จำนวนเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท มีการโอนเงินเข้าบัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ ฯ สาขาทวีวัฒนา เลขที่ ๐๕๑-๒-๓๘๖๐๕-๗ ชื่อบัญชี นางฉวีวรรณ แสนขาว ตามใบนำฝากเงิน ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ โดยนายสวัสดิ์ แสนขาว เป็นผู้นำฝากเงินจำนวนดังกล่าวมียอดตรงกับค่าสาธารณูปโภคของสาขาลำดับที่ ๕ ในช่วงเดือน มกราคม - ธันวาคม ๒๕๔๓ ที่สาขาพรรคส่งหลักฐานให้พรรคเพื่อขอเบิกเงินสนับสนุนจากกองทุน ฯ ประกอบกับผู้ร้องมิได้โต้แย้งในประเด็นนี้ จึงฟังได้ว่า เงินจำนวน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท ที่พรรค ฯ โอนให้สาขาลำดับที่ ๕ เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ เป็นเงิน ค่าสาธารณูปโภคในช่วงเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๔๓ จริง

(๓) กรณีสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า) นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๒ และวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ ว่า ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ แล้ว รวมเป็นเงิน ๓๓,๐๐๐ บาท โดยเมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ มีหลักฐานเป็นต้นขั้วเช็ค เลขที่ ๓๐๖๑๕๖๘ จ่ายนายพนม นพกวด ประธานสาขาหนองจอก จำนวน ๓,๐๐๐ บาท และเมื่อวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ มีหลักฐานเป็นต้นขั้วเช็ค จำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อนำไปหักเงินค่าสาธารณูปโภคที่ค้างจ่าย โดยนายพนม นพกวด พี่ชายของประธานสาขาพรรคเป็นผู้ดำเนินการ และตามหนังสือของหัวหน้าพรรคที่ยื่นต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๔ ได้ระบุด้วยว่า การเบิกจ่ายบางครั้ง ทางสำนักงานใหญ่ได้โอนเข้าบัญชีให้ก่อน โดยใบเสร็จที่ส่งให้คณะกรรมการกองทุน ฯ ยังไม่อนุมัติ โดยนายโสรัจจ์ ดาศรี ได้สำรองจ่ายให้ไปก่อนเสมอ รวมทั้งใบเสร็จบางส่วนเบิกไม่ได้และส่งกลับคืน แต่ก็ได้สำรองจ่ายไปก่อน

นายบุญยืน บุรณะภักดี ประธานสาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ว่า ตั้งแต่จัดตั้งสาขาพรรค (๑๔ กันยายน ๒๕๔๒) ได้จัดส่งหลักฐานทั้งใบแจ้งหนี้และใบเสร็จรับเงินค่าน้ำประปา ค่าไฟฟ้า ค่าโทรศัพท์ และค่าไปรษณียากรให้สำนักงานใหญ่เป็นประจำทุกเดือน แต่พรรคได้ส่งเงินค่าสาธารณูปโภคให้สาขา รวม ๓ ครั้ง คือ ครั้งแรก เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท ครั้งที่ ๒ เมื่อวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๒,๕๒๘.๑๔ บาท และครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๔๓ เป็นเงิน ๓,๗๑๖.๖๖ บาท รวมเป็นเงินทั้งสิ้น ๘,๐๐๐.๕๗ บาท

ผู้ร้องมีความเห็นและข้อพิจารณาสรุปว่า เอกสารที่พรรคไทยประชาธิปไตยยื่นยันว่าได้มีการโอนเงินค่าใช้จ่ายค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ นั้น เป็นเอกสารโอนเงิน ของเดือน

กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ทั้งสิ้น และเป็นการโอนเงินค่าใช้จ่ายของปี ๒๕๕๒ ถ้าสาขาลำดับที่ ๑๖ ได้รับโอนเงินแล้วจริง ตามหลักฐานต้นขั้วเช็ค ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ แต่ทำไมประธานสาขาพรรคให้การต่อเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่าสาขาพรรคได้รับเงินเพียง ๓ ครั้ง เป็นเงินรวม ๘,๑๗๘.๕๗ บาท เท่านั้น ทั้งนี้ได้กล่าวถึงคำให้การเกี่ยวกับโอนเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท แต่อย่างไรก็ตาม นอกจากนั้นจากการตรวจสอบหนังสือขอจดแจ้งการจัดตั้งสาขาพรรคการเมือง และบัญชีรายชื่อคณะกรรมการสาขาลำดับที่ ๑๖ ไม่ปรากฏว่านายพนม นพกวด เกี่ยวข้องหรือมีตำแหน่งใดๆ ในสาขาลำดับที่ ๑๖ แต่ไม่มีชื่อปรากฏเป็นประธานสาขาลำดับที่ ๑๐ (หนองจอก) ส่วนที่พรรคไทยประชาธิปไตยอ้างว่า ได้โอนเงินทางธนาคารหรือโอนเป็นเช็คโดยผ่านนายพนม นพกวด นั้น มิได้เป็นการยืนยันว่านายพนม นพกวด ได้มีการโอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ จริงหรือไม่ อีกทั้งกิจการต่างๆ ที่นายพนม นพกวด ได้กระทำให้ไป ก็มิได้เป็นการกระทำการแทน หรือมีอำนาจกระทำการแทนสาขาลำดับที่ ๑๖ ได้ เพราะไม่ปรากฏว่าได้มีการมอบอำนาจเป็นลายลักษณ์อักษรจากพรรคไทยประชาธิปไตย หรือจากนายไสรัจจ์ ดาศรี หรือจากสาขาลำดับที่ ๑๖ ให้รับมอบเช็คและเงินจากพรรคหรือจากนายไสรัจจ์ นพกวด แต่อย่างไรก็ตาม

พิจารณาแล้ว เห็นว่า กรณีเช็คธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๘ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ สั่งจ่ายนายบุญยืน บุรณะภักดี จำนวนเงิน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท สอดคล้องกับใบนำฝากเงินธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาบางคล้า วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ ซึ่งระบุว่า โอนเงินตามเช็คธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) พหลโยธิน จำนวน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท เข้าบัญชีนายบุญยืน บุรณะภักดี เลขที่ ๗๐๐-๒-๐๓๐๑๑-๘ และมียอดตรงกับจำนวนเงินที่นายบุญยืน บุรณะภักดี ให้ถ้อยคำว่าได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคจากพรรคฯ ครั้งแรก จำนวน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ โดยมีสมุดบัญชีธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาบางคล้า เลขที่ ๗๐๐-๒-๐๓๐๑๑-๘ ชื่อบัญชีนายบุญยืน บุรณะภักดี แสดงรายการเงินฝากจำนวนดังกล่าวเป็นหลักฐานตรงกัน จึงฟังได้ว่า มีการจ่ายเงินจำนวน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท ตามเช็คดังกล่าวจริงแต่ก็เป็นกรณีของการจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาลำดับที่ ๑๖ ประจำปี ๒๕๕๒ ไม่ใช่ของปี ๒๕๕๓ จึงไม่ใช่ประเด็นที่ต้องพิจารณา

กรณีเช็คเลขที่ K ๓๐๖๑๕๖๘ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จ่ายนายพนม นพกวด ประธานสาขาหนองจอก เป็นเงิน ๓,๐๐๐ บาท ใบนำฝากเงินธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาบางบัว วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นการฝากเงินให้แก่นายพนม นพกวด บัญชีของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาบางคล้า จำนวน ๑,๕๐๐ บาท และใบรับฝากเงินของธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) สาขาบางบัว วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นการนำเงินฝากเข้าบัญชีนายพนม นพกวด จำนวน ๑,๕๐๐ บาท พิจารณาแล้ว

เห็นว่า เป็นการจ่ายเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ให้แก่นายพนม นพกวด ซึ่งมีธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ๒ สาขา (สาขาบางบัว และสาขาบางคล้า) ในระยะเวลาที่ใกล้เคียงกัน แต่ไม่มีหลักฐานอื่นใดที่บ่งบอกว่าได้มีการโอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับนายบุญยืน บุรณะภักดี ประธานสาขาลำดับที่ ๑๖ จึงฟังไม่ได้ว่า พรรคได้โอนเงิน จำนวน ๓,๐๐๐ บาท ดังกล่าว เป็นค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ ประกอบกับการดำเนินการที่เกี่ยวกับการฝากเงินหรือโอนเงินจำนวนดังกล่าวเกิดขึ้นในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เป็นช่วงเวลาที่สำนักงาน กกต. ยังไม่ได้โอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ให้แก่พรรคไทยประชาชาติไทย (งวดแรก โอนเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓) กรณีของเงินจำนวน ๓,๐๐๐ บาท ดังกล่าว จึงไม่ใช่เงินค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓ ไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะต้องพิจารณา

กรณีต้นขั้วเช็ค เลขที่ L ๓๕๒๗๔๐๔ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จ่ายเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท แก่นายพนม นพกวด ไม่ปรากฏหลักฐานว่า นายพนมฯ ได้รับเงินจำนวน ๓๐,๐๐๐ บาท ดังกล่าวเมื่อไร อย่างไร หรือไม่ รวมทั้ง ไม่ได้มีการสอบถามนายพนม นพกวด เพื่อยืนยันเรื่องนี้ จึงไม่อาจพิจารณาได้ว่า นายบุญยืน บุรณะภักดี หรือสาขาลำดับที่ ๑๖ จะได้รับเงินจำนวนดังกล่าวหรือไม่ คำกล่าวของนายโสรัจจ์ฯ หัวหน้าพรรค ที่ว่า ต้นขั้วเช็คดังกล่าวเป็นหลักฐานหักเงินค่าสาธารณูปโภคที่ค้างจ่าย จึงไม่อาจรับฟัง ประกอบกับนายบุญยืนฯ ได้ให้ถ้อยคำไว้เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในภายหลัง ว่าได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคจากพรรคฯ ครั้งสุดท้าย เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ ดังนั้น กรณีเช็ค ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๔ จำนวนเงิน ๓๐,๐๐๐ บาท จึงไม่เกี่ยวข้องกับใด ๆ กับสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า)

เอกสารที่ผู้ถูกร้องส่งต่อศาลประกอบคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา ๒ ฉบับ คือ ใบสำคัญจ่ายของพรรคไทยประชาชาติไทย ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ระบุว่าได้จ่ายค่าสาธารณูปโภคเป็นเงินสด จำนวน ๓,๕๒๔.๖๖ บาท และใบนำฝากเงินของธนาคารไทยพาณิชย์ฯ ลงวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ ระบุว่า โอนเงินเข้าบัญชี นายบุญยืน บุรณะภักดี เลขที่ ๗๐๐-๒-๐๓๐๑๑-๘ จำนวน ๓,๘๕๔.๖๖ บาท (รวมค่าบริการการโอน ๓๐ บาท เป็นเงิน ๓,๕๒๔.๖๖ บาท) สอดคล้องกับสมุดฝากเงินธนาคารไทยพาณิชย์ฯ สาขาบางคล้า ชื่อบัญชี นายบุญยืน บุรณะภักดี เลขที่บัญชี ๗๐๐-๒-๐๓๐๑๑-๘ ระบุรายการฝากเงิน เมื่อวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๓ จำนวน ๓,๘๕๔.๖๖ บาท ซึ่งตรงกับถ้อยคำที่นายบุญยืนฯ ให้ไว้ต่อเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. ประจำจังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่า พรรคฯ ได้ส่งเงินค่าสาธารณูปโภคให้สาขาฯ ครั้งที่ ๓ เมื่อวันที่ ๗ มิถุนายน ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๓,๘๕๔.๖๖ บาท แต่กรณีการโอนเงินจำนวนดังกล่าวเป็นเงินค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๒ ไม่ใช่ของปี ๒๕๕๓ จึงไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่จะต้องพิจารณา

ดังนั้น โดยสรุปแล้ว จึงเชื่อว่า พรรคไทยประชาธิปไตยไม่ได้จ่ายเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๔๓ ให้แก่สาขาพรรคลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า)

(๔) กรณีสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) นายโสรัจจ์ ดาศรี หัวหน้าพรรคให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริง เมื่อวันที่ ๒ และวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ ว่า ได้จัดส่งเงินค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ แล้ว โดยเมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ พันโท นคร ปิ่นสุวรรณ เป็นผู้ส่งเงินโดยทางไปรษณีย์ธนาณัติ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท ให้กับนายอรรถ นิมพานิช

ผู้เกี่ยวข้องกับสาขาพรรคลำดับที่ ๒๐ คือ นายปรีชา แสงบุญ เลขานุการในคณะกรรมการสาขาพรรค นายชอบ ตันแตงวงศ์ กรรมการสาขาพรรค นายบุญยืน สอนนิล กรรมการสาขาพรรค นายสมนึก เพิ่มสวัสดิ์ กรรมการสาขาพรรค และนายอุไร พุกเปี่ยม ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ ตำบลวังตะกู อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร ให้ถ้อยคำต่อเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. เมื่อวันที่ ๔ และวันที่ ๕ กรกฎาคม ๒๕๔๔ ได้ความว่า สาขาลำดับที่ ๒๐ ไม่เคยทำเรื่องขอเบิกเงินหรือส่งใบเสร็จรับเงิน/ใบแจ้งหนี้ค่าสาธารณูปโภคไปขอรับเงินสนับสนุนจากพรรคและไม่เคยได้รับเงินสนับสนุนจากพรรค รวมทั้ง สาขาลำดับที่ ๒๐ ไม่เคยจัดกิจกรรมทางการเมืองใดๆ

ผู้ร้องมีความเห็นและข้อพิจารณา สรุปได้ว่า ใบสำคัญรับเงินของพรรคไทยประชาธิปไตย ฉบับลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๔๓ ลงชื่อ พันโท นคร ปิ่นสุวรรณ เป็นผู้รับเงินจำนวน ๕,๐๐๐ บาท นั้น ได้ระบุถึงรายการขยายการจัดตั้งสาขาพรรคในเขตภาษีเจริญ และเขตดุสิต กรุงเทพฯ ฯ และรายการไปตรวจเยี่ยมประสานการปฏิบัติงานสาขาพรรคที่อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร แต่ไม่มีข้อความใดที่ระบุว่า “เพื่อจ่ายค่าสาธารณูปโภคและไปรษณียากร” ให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ แต่อย่างใด รวมทั้งไม่มีเอกสารหลักฐานยืนยันว่าสาขาลำดับที่ ๒๐ ได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคและไปรษณียากรจากพรรคไปแล้ว ส่วนใบรับไปรษณีย์ธนาณัติ เลขที่ ๑๒๓-๐๓๐๖๐-๔ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ มีชื่อ พันโท นคร ปิ่นสุวรรณ เป็นผู้ฝาก และนายอรรถ นิมพานิช เป็นผู้รับเงิน จำนวนเงินที่ฝากส่ง ๑,๐๐๐ บาท นั้น มีการโอนเงินหลังจากที่มีการสอบข้อเท็จจริง

ตรวจสอบแล้ว ปรากฏว่ามีหลักฐานการขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค (ค่าไฟฟ้า และค่าน้ำประปา) ของสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) ที่พรรคไทยประชาธิปไตยส่งไปขอรับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง จำนวน ๗ ฉบับ รวมเป็นเงิน ๑,๔๖๑.๑๐ บาท เป็นค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - พฤษภาคม ๒๕๔๓ จึงเห็นว่า เมื่อมี ใบรับไปรษณีย์ธนาณัติ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๔ เป็นหลักฐานแสดงรายการโอนเงินของพรรคให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) จำนวน ๑,๐๐๐ บาท มีชื่อ นายอรรถ นิมพานิช ในฐานะประธานสาขาพรรค เป็นผู้รับเงิน

จึงน่าจะเชื่อว่า มีการโอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) จริง
คำให้การของผู้เกี่ยวข้องกับสาขาลำดับที่ ๒๐ ที่ว่า สาขา ฯ ไม่เคยทำเรื่องหรือส่งใบเสร็จรับเงิน/ใบแจ้งหนี้
ค่าสาธารณูปโภคไปขอรับเงินสนับสนุน นั้น ไม่อาจรับฟังหักล้างพยานเอกสารที่เป็นใบเสร็จรับเงินและ
ใบแจ้งหนี้ ค่าไฟฟ้าและค่าน้ำประปา จำนวน ๗ ฉบับ ได้

จึงสรุปได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยได้โอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับ ๔ สาขา
ดังกล่าว ดังนี้

(๑) โอนเงินให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ ก่อนการร้องเรียน
(วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๕๔)

(๒) โอนเงินให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ หลังการ
ร้องเรียน

(๓) โอนเงินให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔
หลังการร้องเรียน

(๔) กรณีสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า) เชื่อว่า พรรคไทยประชาธิปไตยไม่ได้จ่ายเงินค่าไปรษณียากร
และค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓ ให้แก่สาขาพรรค

ประเด็นที่ ๒) พรรคโอนเงินให้สาขาพรรคครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ หรือไม่
ตามเอกสารหลักฐาน ปรากฏว่า

(๑) พรรคไทยประชาธิปไตยขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ จากกองทุนฯ
ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๘ บาท และได้โอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับ
สาขา ฯ เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔

(๒) พรรคไทยประชาธิปไตยขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขา
ลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) จำนวน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท และได้โอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับสาขา เมื่อวันที่
๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ และ

(๓) พรรคไทยประชาธิปไตยขอเบิกเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขา
ลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) จำนวน ๑,๔๖๑.๑๐ บาท และได้โอนเงินจำนวนดังกล่าวให้กับสาขา
เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๐๐๐ บาท

ดังนั้น จึงฟังได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยโอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับ
สาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) และสาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ

คงมีเพียงสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) ที่โอนเงินให้ไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนฯ ส่วนกรณีสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า) เชื่อว่า พรรคไม่ได้โอนเงินดังกล่าวให้กับสาขาพรรค ดังได้กล่าวแล้วในประเด็นที่ ๑)

ประเด็นที่ ๓) การโอนเงินบางส่วนได้กระทำเมื่อปิดบัญชี ตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้วหรือไม่

ตามประเด็นที่ ๑) เมื่อฟังได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยโอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๕๔ สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ จึงถือได้ว่า พรรคได้โอนเงินให้กับสาขาพรรคเมื่อพ้นกำหนดปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทิน (๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓) แล้ว ในกรณีของทั้งสามสาขาดังกล่าว

ประเด็นที่ ๔) มีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุนฯ ให้สาขาพรรค หรือไม่
พิเคราะห์จากเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องแล้ว ฟังได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยมีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุนฯ ให้กับสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก)

ประเด็นที่ ๕) มีการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่น เป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขาหรือไม่

ตามคำร้องของผู้ร้อง หลักฐานดังกล่าวได้แก่ ใบสำคัญรับเงิน ลงวันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๓ ซึ่งระบุว่า พันโท นคร ปิ่นสุวรรณ ได้รับเงินจากพรรค รวม ๓ รายการ ประกอบด้วย (๑) ค่าขยายจัดตั้งสาขาพรรคที่เขตภาษีเจริญ ภายใน กทม. (๒) ค่าขยายจัดตั้งสาขาพรรคที่เขตดุสิต ภายใน กทม. และ (๓) ค่าไปตรวจเยี่ยมประสานการปฏิบัติงานของสาขาพรรคที่อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร รวมเป็นเงิน ๕,๐๐๐ บาท ผู้ร้องเห็นว่าไม่มีข้อความใดที่ระบุว่า “เพื่อจ่ายค่าสาธารณูปโภคและไปรษณียากร” ให้กับสาขาลำดับที่ ๒๐ แต่อย่างใด กรณีจึงเป็นการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่นเป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขาลำดับที่ ๒๐

ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ผู้ถูกร้องได้ส่งใบสำคัญรับเงินฉบับดังกล่าว รวมไปถึงเอกสารหลักฐานการขอเบิกค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค โดยไม่ได้ระบุว่า เป็นการขอเบิกจ่ายค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค เมื่อกรณีตามคำร้องเป็นการขอเบิกค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓ โดยเฉพาะ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับค่าใช้จ่ายอื่น ประกอบกับผู้ถูกร้องไม่ได้โต้แย้งในประเด็นนี้ จึงฟังได้ว่า ผู้ถูกร้องใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่นเป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขา

ประเด็นที่ ๖) กรณีเช็คธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพลโยธิน เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๓ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท ซึ่งออกโดยบริษัท บัณฑิตอิลเลทริก จำกัด ส่งจ่ายให้นางฉวีวรรณ แสนขาว พร้อมทั้งใบนำฝากเช็คเพื่อเข้าบัญชีของนางฉวีวรรณ แสนขาว สาขาทวีวัฒนา ไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรค

ประเด็นนี้ ผู้ถูกร้องชี้แจงว่า เช็คดังกล่าว เป็นเช็คส่วนตัวที่ใช้ในทางธุรกิจการค้าของบริษัท บัณฑิตอิลเลทริก จำกัด กับนางฉวีวรรณ แสนขาว ประธานสาขาทวีวัฒนา ไม่เกี่ยวกับเงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาทวีวัฒนา แต่อย่างใด เพราะค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภคของสาขาทวีวัฒนา ประจำปี ๒๕๕๓ จำนวนเงิน ๒๑,๘๕๑.๑๓ บาท เป็นอีกกรณีหนึ่งต่างหาก ดังนั้น เงินจำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท จึงไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรค

ส่วนผู้ร้อง เมื่อรับฟังคำชี้แจงของผู้ถูกร้องแล้ว ได้แย้งว่า เหตุที่ยกประเด็นนี้ขึ้นในคำร้อง เพราะสำเนาเช็คและสำเนาใบนำฝากเงินตามเช็คดังกล่าว เป็นเอกสารหลักฐานที่ผู้ถูกร้องอ้างส่งเพื่อประกอบคำให้การในการชี้แจงข้อเท็จจริงต่อคณะกรรมการสอบสวน ฯ ของสำนักงาน กกต. เมื่อวันที่ ๒ - ๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยผู้ร้องมิได้กล่าวอ้างขึ้นเอง แต่อย่างใด

นอกจากนั้น ตามทางพิจารณาของผู้ร้องพบว่า เช็คธนาคารทหารไทย ฯ ดังกล่าวซึ่งส่งจ่ายเงินจำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท แก่นางฉวีวรรณ แสนขาว และมีการนำฝากเช็คเข้าบัญชีนางฉวีวรรณ ฯ ในวันเดียวกัน เป็นการจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาพรรคในปี ๒๕๕๒ ไม่ใช่ปี ๒๕๕๓

ตรวจสอบเอกสารหลักฐานแล้ว ปรากฏว่า มีการโอนเงิน จำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท โดยเช็คธนาคารทหารไทย ฯ ดังกล่าว ให้กับสาขาพรรคลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) ซึ่งมีนางฉวีวรรณ แสนขาว เป็นประธานสาขาพรรค เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๓ จริง ซึ่งฟังได้ว่า เป็นการโอนเงินค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๒ ไม่ใช่ค่าสาธารณูปโภคของปี ๒๕๕๓ กรณีดังกล่าวจึงไม่ปรากฏในงบการเงินของพรรค ประจำปี ๒๕๕๓

ประเด็นที่สอง พรรคไทยประชาธิปไตยได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๓ ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒ หรือไม่

ตามคำร้อง ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๕ นายทะเบียนพรรคการเมืองไม่ได้บรรยายฟ้องให้ชัดเจนว่า พรรคไทยประชาธิปไตยมีการจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๓ ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๖๒ อย่างไร เพียงแต่กล่าวว่า “นายทะเบียนพรรคการเมืองได้พิจารณาการดำเนินการของพรรคไทยประชาธิปไตยแล้ว เห็นว่า กรณีการจัดทำบัญชีของพรรคไทยประชาธิปไตยได้ดำเนินการไม่ถูกต้อง ตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ หรือมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ไปแล้วนั้น เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เป็นไปตามมาตรา ๖๓ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และเป็นไปตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง กองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ จึงเรียกคืนเงินสนับสนุนจากพรรคไทยประชาธิปไตยที่ได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๓ ตามจำนวนเงินที่ได้เบิกจ่ายจากกองทุนฯ ประจำปี ๒๕๕๓ เป็นเงินทั้งสิ้น ๒,๕๔๕,๔๑๓.๕๓ บาท”

ตามคำชี้แจง (คำร้องเพิ่มเติม) ลงวันที่ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๕ นายทะเบียนพรรคการเมืองชี้แจงว่า สำนักงาน กกต. ได้ตรวจสอบรายการโอนเงินค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภคของพรรคไทยประชาธิปไตยในรอบปี ๒๕๕๓ แล้ว ปรากฏว่า มีรายการโอนเงินข้ามปี ๒๕๕๓ อยู่ ๒ ครั้ง คือ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๔ จำนวน ๘๓,๓๓๕.๕๕ บาท และเมื่อวันที่ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ จำนวน ๑,๕๑๘.๕๒ บาท รวมเป็นเงินจำนวน ๘๔,๘๕๔.๐๗ บาท ซึ่งผู้ถูกร้องยอมทราบคืออยู่แล้วว่า ผู้ถูกร้องจะได้รับเงินโอนคงค้างค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ จำนวนดังกล่าว จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง ตามหลักฐานการขอเบิกเงินที่ส่งไป และเป็นหน้าที่ของผู้ถูกร้องที่จะต้องลงรายการในบัญชีรายรับค้างรับตามหลักการบัญชีให้ถูกต้อง แต่ผู้ถูกร้องได้จัดทำบดุล ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ยื่นแสดงต่อผู้ร้อง โดยระบุว่า “รายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภค ค้างรับ ๖๐,๐๐๐ บาท” ซึ่งไม่ตรงกับความเป็นจริง เพราะผู้ถูกร้องมีเงินค้างรับจากกองทุนฯ ของปี ๒๕๕๓ ตามที่ได้ยื่นขอรับการสนับสนุนไว้เมื่อปลายเดือนธันวาคม ๒๕๕๓ ถึงเดือนมกราคม ๒๕๕๔ เป็นเงินจำนวน ๘๔,๘๕๔.๐๗ บาท มิใช่จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท แต่อย่างไร การที่ผู้ถูกร้องอ้างว่า ได้จัดทำบัญชีงบดุลในปี ๒๕๕๓ อย่างถูกต้อง และเป็นไปโดยเรียบร้อย โดยมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองถูกต้องแล้วนั้น จึงไม่ตรงตามความเป็นจริง ถือเป็นการดำเนินการไม่ถูกต้องตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

ตามคำแถลงของนายทะเบียนพรรคการเมือง ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ กล่าวว่า พรรคไทยประชาธิปไตยได้เบิกเงินจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง เป็นค่าไปรษณียากรและ

ค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ จำนวน ๓๕๓,๕๑๓.๕๓ บาท และไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินในรอบปี ๒๕๕๓ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง ตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยพรรคไทยประชาธิปไตยระบุในรายงานว่า ได้รับวงเงินจัดสรรเพื่อสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๓๕๓,๕๑๓.๕๓ บาท แต่ระบุในรายงานงบการเงินประจำปี ๒๕๕๓ ตามมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ มาตรา ๓๙ และมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ว่า รายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภค ๒๗๒,๑๓๕.๗๖ บาท ค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค ๒๗๒,๑๓๕.๗๖ บาท

หัวหน้าพรรคไทยประชาธิปไตยชี้แจงว่า พรรคไทยประชาธิปไตยได้จัดทำงบดุล งบรายได้และค่าใช้จ่าย ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๕๓ โดยมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองความถูกต้อง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดพิมพ์เป็นเอกสาร “งบการเงินพรรคการเมือง ประจำปี ๒๕๕๓” ออกเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วย

พิจารณาแล้วเห็นว่า พรรคไทยประชาธิปไตยได้รับเงินสนับสนุนค่าไปรษณียากรและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ เป็นเงิน ๓๕๓,๕๑๓.๕๓ บาท โดยสำนักงาน กกต. ได้โอนเงินดังกล่าวให้พรรคไทยประชาธิปไตย รวม ๑๓ ครั้ง โดยครั้งที่ ๑ ถึงครั้งที่ ๑๑ โอนในปี ๒๕๕๓ รวมเป็นเงิน ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท ส่วนครั้งที่ ๑๒ และครั้งที่ ๑๓ โอนในปี ๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๕ มกราคม และ ๗ มีนาคม ๒๕๕๔ ตามลำดับ เป็นเงิน ๘๘,๘๕๔.๕๑ บาท การจัดทำงบการเงินของพรรคไทยประชาธิปไตย ประจำปี ๒๕๕๓ ซึ่งจัดทำ ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ที่ถูกต้อง คือ รายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท ค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค จำนวน ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท และรายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภคค้างรับจำนวน ๘๘,๘๕๔.๕๑ บาท

ด้วยเหตุผลทั้งหมดดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า

๑. เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยโอนเงินค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๕๓ ให้สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) ภายหลังจากที่มีการร้องเรียน และไม่มีกรณีการโอนเงินดังกล่าวให้กับสาขาลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า) โดยในกรณีสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) มีการโอนเงินให้ไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพรรคการเมือง นอกจากนี้ การโอนเงินดังกล่าวของพรรคให้กับสาขาพรรคได้ดำเนินการเมื่อพ้นกำหนดปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้ว รวมถึง พรรคมีการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่นเป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขา จึงถือได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒

๒. เมื่อข้อเท็จจริงฟังได้ว่า พรรคไทยประชาธิปไตยได้จัดทำงบดุล งบรายได้และค่าใช้จ่าย ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ โดยระบุ รายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภค ๒๗๒,๑๓๕.๗๖ บาท (ที่ถูกต้องเป็น ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท) ค่าใช้จ่ายค่าสาธารณูปโภค ๒๗๒,๑๓๕.๗๖ บาท (ที่ถูกต้องเป็น ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท) และรายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภคค้างรับ ๖๐,๐๐๐ บาท (ที่ถูกต้องเป็น ๘๔,๘๕๔.๕๑ บาท) จึงถือได้ว่าพรรคไทยประชาธิปไตยจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๒

พิจารณาแล้วเห็นว่า กรณีมีเหตุให้ยุบพรรคไทยประชาธิปไตย ได้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

อาศัยเหตุผลดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้สั่งยุบพรรคไทยประชาธิปไตย ตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑

ศาสตราจารย์ ดร.กระมล ทองธรรมชาติ

ประธานศาลรัฐธรรมนูญ